

Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Artykuł:

Kałamajski Stefan: Z bieżących zagadnień. Plenarne posiedzenie Izby
Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu

Źródło:

Gospodarka Zachodnia Rok 2 1938 zeszyt 21, strony 198-199

Artykuł zdigitalizowany i udostępniony cyfrowo w ramach zadań projektu pt.
„Digitalizacja i udostępnianie online »Bibliografii gospodarki Wielkopolski 1919-39«
H. Maciejewskiej” (SONB/SP/550684/2022)

NOTATKI

Z bieżących zagadnień

Plenarne posiedzenia poznańskiej Izby Przemysłowo-Handlowej są zazwyczaj bardzo ciekawe. Szczególnie interesującą jest dyskusja, naświetlająca stosunki gospodarcze Wielkopolski. Wiele przyczynków pod tym względem przyniosło posiedzenie Izby, odbyte w ostatniej dekadzie kwietnia.

Poniżej przytaczamy niektóre charakterystyczne fragmenty referatów i dyskusji, podając jednocześnie nazwisko przemawiającego:

Stefan Kałamajski

SPRAWY ISTOTNE

...aby praca nasza nie miała tylko charakteru dorywczego, lecz otrzymała charakter stały, musimy korzystać z obecnej pomyślniej sytuacji i w miarę możliwości oddkładać pewne rezerwy na czasy gorsze, które mogą przyjść już w niedalekiej przyszłości, na co wskazywałaby sytuacja gospodarcza zagranicą. Jakkolwiek poprawę gospodarczą odczuliśmy później niż zagranicą, możemy i pogorszenie się odczuć później, zwłaszcza, że czynnikiem sprzyjającym w tym względzie będzie niewątpliwie na szeroką skalę zakrojona, jak na nasze stosunki akcja inwestycyjna, zwłaszcza w zakresie uprzemysłowienia kraju. Dotyczy to szczególnie Centralnego Okręgu Przemysłowego. I tutaj uspakaja nas p. Minister (Kwiatkowski — przyp. red.), że podniesienie gospodarcze tego okręgu automatycznie oddziaływać będzie na okręgi inne, rozszerzając ich zasięg wymienny. Chcemy wierzyć, że odbędzie się to bez szkody dla interesów gospodarczych Polski zachodniej, która — odgrywając wciąż jeszcze — nie wiadomo jak długo jeszcze — wybitnie czynną rolę w naszej gospodarce państwowej i w naszych finansach publicznych, cofa się, niestety, w wielu dziedzinach dość poważnie nie tylko w cyfrach względnych, ale, niestety i w cyfrach bezwzględnych.

Staramy się, w miarę naszych możliwości, temu przeciwdziałać i stwarzać warunki dla ożywienia gospodarczego Polski zachodniej, jej powiatów nadgranicznych i głównych ośrodków miejskich ze stolicą województwa na czele. Do takich środków zaliczamy między innymi trzy, które są obecnie przedmiotem naszych prac; są nimi: Powszechna Wystawa Krajowa, politechnika w Poznaniu i chłodnia w Poznaniu.

W sprawie pierwszej, t. j. PWK, nie pragnąc monopolu, dążymy do współdziałania, broniąc idei podziału tej tak ważnej dla życia gospodarczego i dla miasta, w którym ma być ona urządzona, imprezy, jaką będzie niewątpliwie PWK 1944 r. Forsujemy projekt podziału wystawy na dwie części, z której gospodarza w zakresie przemysłu, rzemiosła i rolnictwa

odbyłaby się w Poznaniu, a kulturalno-historyczną i rządową w Warszawie.

W drugiej kwestii, tj. w sprawie budowy politechniki, nastąpił ostatnio pewien zastój z powodów od nas niezależnych. Zamierzamy w najbliższym czasie podjąć na nowo starania w kierunku realizacji tej myśli, która dla miasta Poznania i całego województwa również posiada pierwszorzędne znaczenie.

Zabiegi nasze od tylu lat już prowadzone w sprawie wybudowania chłodni w Poznaniu, tak ważnej dla obrotu produktami rolnymi, zdają się — przy pomocy i współpracy pana Wojewody rokować pomyślne rezultaty, czego możemy się spodziewać na podstawie najświeższych informacji.

Mówiąc o tych trzech pierwszorzędnych znaczenia kwestiach dla naszego okręgu i miasta Poznania w szczególności, nie mogę — niestety — nie zauważyć, że realizacja podobnych planów napotyka na poważną przeszkodę przez fakt istnienia tak długotrwałej tymczasowości zarządu miejskiego. W żywotnym interesie gospodarczym nie tylko miasta, ale i całego województwa leży, ażeby jego stolica wreszcie doczekała się normalnych warunków samorządowej administracji.

...Pan Minister Roman stwierdza, że postępy działalności organizacyjnej zrzeszeń kupieckich oraz rezolucje Kongresu Kupiectwa Chrześcijańskiego pozwalają żywić nadzieję, że akcja zrzeszeniowa obejmie wszystkich kupców polskich, a nie jak dotychczas, za ledwie co czwartego. W tym względzie, jeżeli chodzi o nasz teren, stwierdzić muszę, że Wielkopolski Związek Chrześcijańskich Zrzeszeń Kupieckich skupia obecnie 56 zrzeszeń reprezentujących około 3000 członków, podczas gdy według ewidencji Izby do Związku tego nie należy 12 zrzeszeń kupieckich, reprezentujących od około 1700 członków, podczas gdy ilość przedsiębiorstw wykupujących świadectwa przemysłowe na prowadzenie handlu, wynosi około 28000, z czego na kategorię IV, Va Vb przypada około 20000. Jeżeli zatem przyjąć tylko kategorię od I. do III. stwierdzić należy, że

Hala 17

Stoisko 1781

Wyroby

szychowce:

Ponad 300 pięknych wzorów

Fr. Bogacz

Bydgoszcz

Wystawiam:

ponad tysiąc
pięknych wzorów
ozdoby choinkowej

jak gwiazdy,
girlandy,
lametę i t. d.

Galanterii szklanej
Rurki fermentacyjne
Wełnę szklaną

Fabryka Ozdób Choinkowych
i wyrobów szychowych
Przemysł Leoński
Przedziałnia szkła

Wielkopolski Związek Chrześcijańskich Zrzeszeń Kupieckich grupuje zaledwie około $\frac{1}{3}$ firm handlowych naszego okręgu w jego granicach z przed 1 kwietnia rb.

...Jak dalece istnienie rodzimego handlu polskiego może wpłynąć na kształtowanie się naszych stosunków gospodarczych, mieliśmy tego ostatnio przed miesiącem przykład wymowny, gdy w czasie zatargu Litwy z Polską w centrach, gdzie dominuje w życiu gospodarczym czynnik niepolski, byliśmy świadkami masowego wycofywania wkładów w instytucjach kredytowych, podczas gdy w Polsce zachodniej nikomu to nawet do głowy nie przyszło.

Wobec takiego ustosunkowania się do zjawisk życia państwowego czynnika ideowo i uczuciowo z Polską niezwiązanego, czynnika obcego, żadna, choćby najracjonalniejsza polityka gospodarcza rządu nie nie poradzi, zawsze będziemy zależni od dorywczych posunięć tego czynnika narodowo i psychicznie nam obcego, dla którego jedynym drogowskazem jego działalności jest interes własnej kieszeni.

Dr. Stanisław Waschko

...BY PRZERWAĆ PROCES UPADKU

W dążeniu do przeciwdziałania dalszemu upadkowi gospodarczemu Wielkopolski kontynuujemy akcję uruchamiania nieczynnych warsztatów pracy, mających obiektywne warunki rozwoju. Staramy się również, by te zakłady pracy, które przy pewnej pomocy mogą rozszerzyć swoją działalność i zwiększyć zatrudnienie, pomoc tę otrzymały.

Dotychczas przemysł ludowy i chałupnictwo były na terenie Wielkopolski nieco zapoznawane. Tymczasem obie te gałęzie przemysłu mogą być wprężnięte do wspólnej akcji poprawy położenia gospodarczego naszego regionu. W tym celu zainicjowała Izba ankietę w sprawie sytuacji w przemyśle ludowym i chałupnictwie na terenie województwa. Jednocześnie rozpięła Izba ankietę surowcową. Chodzi o to, aby dostarczyła ona odpowiedniego materiału orientacyjnego w sprawie zapotrzebowania surowców i we wszelkiego rodzaju bolączkach związanych z jego otrzymywaniem przez przemysł okręgu Izby.

Powiaty nadgraniczne znajdują się w niezwykle ciężkiej sytuacji gospodarczej. Miasteczka w pasie pogranicznym waleczą z rozwijającym się bezrobociem i wynikającymi z niego trudnościami. W czasie najbliższym zostanie wszczęta akcja mająca na celu pod-

niesienie gospodarcze powiatów przygranicza. W tym zakresie posiadamy uzasadnioną nadzieję pomocy czynników rządowych.

Ważnym — wydaje mi się — pociągnięciem jest ustalenie z rolnictwem programu produkcyjnego pod kątem interesów regionalnego przemysłu. Przemysł tutejszy jest jaknajściślej związany z rolnictwem i w swych działach przetwórczych opiera się w pierwszym rzędzie na surowcach rolniczych. Dla tego też ważnym jest dla niego ustalenie takiego programu produkcji rolniczej, przy którego wykonaniu wszelkie jego potrzeby w zakresie surowca byłyby uwzględnione.

Franciszek Maciejewski

O PRZEDSTAWICIELSTWO W COP

Centralny Okręg Przemysłowy stanowi obecnie najbardziej żywotny okręg pod względem inwestycji, oraz sferę interesów dla wielu województw. Łącznie z tym niektóre z nich delegowały do COP swych przedstawicieli, celem pozostawania w stałym kontakcie z tamtejszym życiem gospodarczym i orientowania się w powstających możliwościach gospodarczych. Dotychczas nie uczyniła tego Wielkopolska, a przecież nie może być dla niej obojętne co dzieje się w COP, jak również nie mogą być dla niej obojętne powstające dla jej przemysłu i handlu możliwości ekspansji. Izba powinna pomyśleć o posiadaniu w COP swego stałego informatora, jeżeli już nie przedstawiciela.

Wawrzyniec Czajka z Kościana

JEDNOSTRONNE POPIERANIE HANDLU

Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych uruchomiło za pośrednictwem Państwowego Banku Rolnego kredyt na inwestycje w przemyśle rolnym. W fabryce wódek w Kościanie uruchomiono duży dział produkcji t. zw. płynnego owocu. Ta nowa gałąź produkcji jest jaknajściślej związana z rolnictwem, od którego odbiera duże ilości owoców. Zdawałoby się przeto, że ten rodzaj wytwórczości powinien korzystać ze wspomnianego wyżej kredytu. Tak widać sądził również inspektor przybyły z Ministerstwa, który zwiedziwszy instalacje maszynowe przeprowadzone dla produkcji płynnego owocu, poradził wykorzystanie uruchomionych przez Ministerstwo kredytów na inwestycje w przemyśle rolniczym. Tymczasem w praktyce okazało się, że kredyt istotnie istnieje, jednakże korzystać mogą z niego jedynie spółdzielnie, kredyt bowiem jest przeznaczony w tej dziedzinie dla nich, a nie dla zakładów przemysłowych prywatnych. Jest to wybitnie jednostronne ujęcie akcji pomocy kredytowej dla przemysłu rolnego.

BANQUE FRANCO-POLONAISE

Siedziba: 15, rue des Pyramides, Paris

Oddziały i Agentury: Warszawa, Czackiego 4
Katowice, Dyrekcyjna 9
Gdańsk, Hundegasse 127

Poznań, Aleje Marcinkowskiego 13
Gdynia, Skwer Kościuszki 15